

Dodatek č.6

Příloha k ŠVP ZV Základní školy a Mateřské školy Bělkovice – Lašťany, p.o. – příloha upravující vzdělávání žáků s mentálním a kombinovaným postižením

Tato příloha vznikla za účelem vzdělávání žáků s mentálním postižením a kombinovaným postižením vyplývající z doporučení SPC Olomouc

1. Specifické principy RVP ZV – přílohy upravující vzdělávání žáků s mentálním a kombinovaným postižením

RVP ZV – příloha upravující vzdělávání žáků s mentálním postižením:

- je součástí RVP ZV a představuje jeho modifikaci pro vzdělávání žáků s mentálním postižením,
- respektuje sníženou úroveň rozumových schopností žáků, jejich fyzické a pracovní možnosti a předpoklady,
- vymezuje podmínky pro speciální vzdělávání žáků s mentálním postižením,
- vymezuje vzdělávací obsah – očekávané výstupy a učivo na úrovni, kterou by si měli žáci osvojit v průběhu základního vzdělávání, v rozsahu odpovídajícím jejich schopností a stupni PO,
- podporuje přípravu na společenské a profesní uplatnění,
- umožňuje uplatňování speciálně – pedagogických metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání a míru podpůrných opatření, s jejichž pomocí mohou žáci dosahovat výsledků, které odpovídají jejich maximálním schopnostem,

Vzdělávací proces se přizpůsobuje úrovni psychického a fyzického rozvoje žáka. Vzhledem k variabilitě schopností a úrovni vědomostí a dovedností je nezbytné při vzdělávání uplatňovat přístupy odpovídající vývojovým a osobnostním specifikům žáka za přispění PO.

2. Charakteristika vzdělávání žáků s mentálním a kombinovaným postižením

Povinnost školní docházky

Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.

Organizace základního vzdělávání

Základy vzdělávání získávají žáci 10 let. Výuka žáků se středně těžkým mentálním postižením je členěna na prvním stupni takto: 1. – 3. ročník (1. období) a 2. – 6. ročník (2. období).

Hodnocení výsledků

Hodnocení výsledků je na vysvědčení vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovním hodnocením nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady. Předměty speciálně pedagogické péče se hodnotí pouze slovně.

3. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují soubor předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj, další uplatnění jedince a jeho maximálně možné zapojení do společnosti. Získané klíčové kompetence umožňují upevňování, využívání a rozvíjení získaných znalostí a dovedností ve známém prostředí a orientaci v nových i nepředvídatelných situacích. Získané klíčové kompetence tvoří důležitý základ pro další etapy života. Snahou ve vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením je vybavit je souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro nedosažitelná. K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí směruje veškerý vzdělávací obsah, metody a formy vzdělávání i činnosti, které ve škole probíhají. Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají. Respektováním specifických potřeb žáků se středně těžkým mentálním postižením je kladen důraz především na klíčové kompetence komunikativní, sociální a personální, pracovní. Na konci základního vzdělávání žák dosahuje úrovně klíčových kompetencí podle schopností a v rámci svých možností. Klíčové kompetence si učitelé zapracovávají v každém ročníku do tematických plánů jednotlivých předmětů.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- ✓ ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání
- ✓ používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky
- ✓ dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci učení
- ✓ chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků
- ✓ používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života
- ✓ ovládá elementární způsoby práce s počítačem
- ✓ uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- ✓ překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem
- ✓ řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností
- ✓ vnímá problémové situace a řeší je pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností
- ✓ nenechá se při řešení odradit nezdarem
- ✓ ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- ✓ komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- ✓ rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností
- ✓ vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem
- ✓ chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály
- ✓ zvládá jednoduchou formu písemné komunikace
- ✓ vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor
- ✓ využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- ✓ využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ✓ má základní představu o vztazích mezi lidmi
- ✓ orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- ✓ podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách
- ✓ uplatňuje základní návyky společenského chování
- ✓ navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi
- ✓ rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky •uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby •prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- ✓ využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti
- ✓ má povědomí o základních právech a povinnostech občanů
- ✓ dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití
- ✓ chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí
- ✓ dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověk a podle pokynů kompetentních osob

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- ✓ má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností
- ✓ zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech
- ✓ pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadáne jednoduché úkoly
- ✓ soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění
- ✓ respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- ✓ přijímá posouzení výsledků své práce
- ✓ dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1. I. STUPEŇ ZŠ SPECIÁLNÍ

Učební plán ZŠ speciální - středně těžké mentální postižení								
1. stupeň								
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obory	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	2	2	3	3	3	3	16
	Psaní	1	1	2	2	2	2	10
	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	12
Matematika a její aplikace	Matematika	2	2	2	2	2	2	12
Informační a komunikační technologie						1	1	2
Člověk a jeho svět	Prvoučka	2	2	3	3	3	3	16
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	6
	Výtvarná výchova	2	2	2	2	2	2	12
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3	3	3	3	3	3	18
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	3	3	3	4	4	4	21
Spec. pedagogická péče		2	2	2	2	1	1	10
Časová dotace ročníky		20	20	23	24	24	24	135
Časová dotace celkem		135						

Poznámky k učebnímu plánu

Jazyková komunikace

- Čtení – předmět je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. V 1. a 2. ročníku je dotován 2 hodinami, od 3. do 10. ročníku 3 hodinami týdně.
- Psaní – předmět je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání s dotací 1 hodiny v 1. a 2. ročníku, 2 hodin ve 3. až 9. ročníku, 1 hodiny v 10. ročníku.
- Řečová výchova – samostatný předmět ve všech ročnících základního vzdělávání s dotací 2 hodin v 1. až 6. ročníku, po 1 hodině v 6. – 10. ročníku.
- Dramatická výchova – je zařazena jako samostatný předmět od 1. do 9. ročníku základního vzdělávání s časovou dotací 1 disponibilní hodiny týdně.

Matematika

- Vzdělávací obsah je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání.
- Součástí jsou základy geometrie.
- Předmět je dotován 2 hodinami na 1. stupni a 3 hodinami týdně na 2. stupni. Informatika
- Předmět je zařazen do učebního plánu od 5. do 10. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Člověk a jeho svět
- Předmět je zařazen do všech ročníků 1. stupně v rozsahu 3 hodin v 1. – 4. ročníku, 2 hodiny v 5. a 6. ročníku.

Umění a kultura

- Hudební výchova – vzdělávací obsah je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání v rozsahu 2 hodin týdně na 1. stupni a po jedné hodině na 2. stupni.
- Výtvarná výchova – vzdělávací obsah se realizuje po jedné hodině ve všech ročnících základního vzdělávání.

Člověk a zdraví

- Tělesná výchova – je realizována ve všech ročnících základního vzdělávání v rozsahu 3 hodin týdně.
- Zdravotní tělesná výchova – je součástí vzdělávacího oboru Tělesná výchova.

Člověk a svět práce

- Pracovní výchova – obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. Časová dotace v 1. – 3. ročníku po 3 hodinách týdně, ve 4. – 6. ročníku 4 hodiny týdně, v 5. a 6. ročníku 5 hodin týdně.
- V každém ročníku se prolínají tematické okruhy Sebeobsluha, Práce s drobným materiélem, Práce montážní a demontážní, Pěstitelské práce a Práce v domácnosti.
- Práce s keramikou – předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Je zařazen od 5. ročníku. V 5. a 6. ročníku je dotován 2 hodinami disponibilní dotace týdně.